

Szabó Benedek - Villamossal Budáról Pestre

A narancsszínű délutánban egy villamos tartott Budáról Pestre. Kevesen szeretik a villamosokat, gondolta P., miközben szabad ülőhelyet keresett, majd lehuppant, vászontáskáját az ölébe vette. Az ablakon át a Bartók út ragyogott. Kedves kávéházaival, ügyetlenül hangolt közlekedési lámpáival, meg szórakozott sétálóival szerethető szakasz, az emberek mégsem villamosozgatnak erre csak úgy. Különös, hogy miért nem szeretnek csak úgy villamosozgatni, merengett P., pedig ki tudja miért, a villamosról egészen más arcát mutatja a város.

A szemben lévő ülésre egy kopott kabátú férfi ült le, éppen P.-vel szemben. Ősz bajusza alól rámosolygott a lányra, majd ő is az ablak felé fordult. Ő mintha más lenne, mondta magában P., talán ez a bácsi tudja, miért érdemes egy ilyen szép narancsszínű délutánokon éppen ezen a vonalon utazni. Ez az úr érti a csíziót, állapította meg. A kopott kabátú úr valamit megsejtett a lány gondolataiból, mert úgy szólította meg P.-t, mintha csak régen látott ismerősét üdvözlőné. P. furcsállta a dolgot, pedig pesti lány volt, akinek volt ideje hozzászokni, hogy mindenféle alakok – különösképpen kopott kabátos urak – időnként megszólítják, elmesélik életük történetét, ki rövidebben, ki hosszabban, majd kérnek valamennyi aprót sörre vagy zsemlére. Ilyenkor szokott is adni, általában tart magánál pár száz forintot ilyen esetekre. Neki végső soron nem hiányzik az a pénz, de másnak lehet, hogy a holnapi ebédet jelenti.

A kopott kabátos úr lassan tért rá, mit akar, de az hamar kiderült, hogy rengeteg vasúti szerencsétlenségről tud. Nem tudom, hogy tudta-e a kisasszony, kezdte a bácsi, de a herceghalmi vasúti szerencsétlenség a magyar közlekedéstörténetben az egyik legsúlyosabb volt. Éppen Ferenc József bécsi temetéséről tartott Pest felé egy különvonat, amikor egy másik szerelvényvel összeütközött. És tudja a kisasszony, miért volt rettentő sok halálos áldozat? A kisasszony nem tudta, talán a régi vagonok nem voltak elég biztonságosak, válaszolta bizonytalanul P. Nem, nem, felelte a kopott kabátos, ha két szerelvény találkozik, az mindenképpen szörnyű, de ezek a vonatok, tudja kérem, túlsúlyoltak voltak, a temetésre ugyanis az utazás díjmentes volt. Na most a szerelvényekben így szinte állóhely sem maradt, leginkább a harmadosztályú kocsik egészen teli voltak, tetszik tudni, és emiatt volt olyan sok áldozat.

Odakinn a késő délután fényei egyre sötétebbek lettek. A nap ezekben a percekben változik át estévé, lassan kékülni kezd, majd addig sötétedik, amíg egészen fekete nem lesz. P. az ablakon át nézte, de közben próbált érdeklődést mutatni a történet iránt, nem szeretne volna megbántani a bácsit.

A villamos éppen a Kálvin téren zörgött keresztül, hamarosan a végállomáshoz érnek, addig a bácsi is rákanyarodik, hogy mennyi pénzre lenne szüksége, hogy vegyen két zsemlet a boltban, ő majd a markába nyom valamennyit, mert különben szimpatikus az úr. Ahhoz képest, hogy az utcán él, egészen igényes, gondolta még hozzá P.

Az áldozatok között volt Thallóczy Lajos, udvari tanácsos is, aki 1916-tól Szerbia polgári kormányzója volt. Tetszik tudni, ő a Magyar Történelmi Társulat elnöke is volt, és mint ilyet, a korabeli lapok külön megemlégtették. Látja kisasszony, a nagy emberekre emlékeznek, arra a többi félszáz halottra meg senki. Úgy látszódott, hogy a történetnek vége, P. bizonytalanul elindított egy mozdulatot, amivel belső zsebébe nyúl aprópénzért, de a kopott kabátos tovább folytatta azzal, hogy nemcsak a halottak, hanem a súlyos sérültek száma is aggasztóan magas volt, akik ellátása akkor különösen nagy kihívást jelentett. Ennyi sérültet ellátni, képzelje csak el magácska, akkoriban Komáromban és Budapesten összesen 40 sebesült számárra tudtak csak helyet biztosítani kórházakban. Na most mit tudtak kezdeni kétszáz sérülttel!

Ekkor már biztosnak tűnt, hogy a történetnek nincs vége, és egyhamar nem is lesz. A bácsi még mindig nem kért aprót, pedig mindjárt itt a végállomás, és akkor mindenképpen le kell szállniuk. P. zavarba jött, szeretett volna segíteni, amennyivel tud, de ha nem kér, mit tegyen? Gyorsan benyúlt a zsebébe, előhúzott egy kétszázast, majd a bácsi felé nyújtotta. Az csodálkozva nézett a lány markában csücsülő fémpénzre, majd kedves, de értetlen hangon megjegyezte, hogy bár kedves a kisasszony, de úgy érzi, hogy erre a felajánlásra nincsen szüksége. Mi az, hogy nincsen rá szüksége, húzta vissza a kezét a lány, többet kellene adnia talán? A kopott kabátos úr látta P. bizonytalanságát, igyekezett valahogy megnyugtatni. Tudja a kisasszony, csak beszélgetni szerettem volna. Tudja, egyedül élek, de régebben, amikor még taníthattam, megvolt a társaságom, azután presszókból meg kávéházakból kerestem olyanokat, akikkel elbeszélgethetek, de az utóbbi években már ott sem találtam senkit, aki kíváncsi lett volna arra, amit tudok. P. magasra húzott szemöldökkel hallgatta a bácsit, amint észbe kapott, milyen értetlen képet vághat, gyorsan visszarendezte vonásait. Valóban, manapság magukba fordultak az emberek, mondta zavartan. A bácsi bólintott, a magány, tette hozzá, csak a magány a gondom, de nem számít, mondta, és további jó utat kívánt.

A villamos befutott a végállomásra. Fékezés közben nagyot nyekkent, megállt, kinyitotta ajtajait, a dolgára igyekvő tömeg kiözönlött. P. a vállára csapta vászontáskáját, az ablakon át még látta, hogy a bácsi ugyanott ül, biztosan visszaindul Budára. A szürkés-kék ég akkor váltott feketébe, amikor a villamos éppen a Szabadság hídon csattogott.

Szabó Benedek Villamossal Budáról Pestre

Az Egymásra lépni tilos! 2024 pályázat irodalom kategória második helyezettje